IPN Rz 693/1

DOCUMENT CREATOR

Fond/Collection:
Zbiór: Jan Majcher

RECORD IDENTIFICATION

IPN reference number: IPN Rz 693/1

FILE DESCRIPTION

Title:
Kopie zdjęć i dokumentów dot. rodziny Jana Majchera, syna Wojciecha, ur. 04-04-1893 r. w Trzebownisku k. Rzeszowa, żołnierza US Army w latach 1917–1919, zamordowanego przez Niemców w Rzeszowie 12-03-1944 r.

Abstract:
Na płycie m.in.: kopia zdjęcia Jana Majchera w mundurze armii USA z karabinem – prawdopodobnie jest to karabin brytyjski Enfield-Snider z lat 60. XIX w. (długość: 1372 mm); kserokopia dyplomu ukończenia wydziału klasycznego Collegium Polonorum Juvenum (Kolegium Polskiej Młodzieży) w Detroit w USA przez Jana Majchera z 28-06-1920 r.; Kserokopia paszportu USA wystawionego 12-05-1927 r. w Detroit na nazwisko John Mayher (Jan Majcher); kopia zdjęcia Marcjanny Majcher z d. Świder, córki Wojciecha i Katarzyny z d. Tomasik (ur. 6-07-1899 r. w Trzebownisku, zmarła 7-04-1938 r.); kopia dowodu osobistego wystawionego na nazwisko Jana Mayhera 9 kwietnia 1931 r. przez Urząd Gminy w Trzebownisku. Jan Majcher, syn Wojciecha i Marii Ataman, ur. 4-04-1893 r. w Trzebownisku k. Rzeszowa. Jan Majcher w kwietniu 1913 r. wyemigrował do USA i 24-08-1917 r. wstąpił do armii USA. W 1918 r. we Francji brał udział w wojnie z Niemcami, 29-05-1919 r. został zdemobilizowany. W 1920 r. ukończył wydział klasyczny w Kolegium Polskiej Młodzieży w Detroit. W okresie międzywojennym wielokrotnie wracał do Polski – do rodzinnego Trzebowniska – i ponownie wyjeżdżał do USA w celach zarobkowych. 26-05-1924 r. ożenił się z Marcjanną Świder (ur. 6-07-1899 r. w Trzebownisku, córką Wojciecha i Katarzyny Tomasik), z którą miał czworo dzieci: Stefanię (ur. 6-08-1925 r.), Stanisława (ur. 8-05-1928 r.), Marię i Tadeusza (bliźnięta urodzone 23-05-1932 r.). Marcjanna Majcher zmarła 7-04-1938 r. w Trzebownisku. W latach 20. XX w. Trzebownisku, nad rzeką Wisłok, wspólnie z Szarym, Beresiem, Tomaką i Szwagielem uruchomił młyn, którego był współwłaścicielem. W okresie okupacji niemieckiej poślubił Katarzynę Czyrek. W okresie II wojny światowej brat drugiej żony Jana Majchera (Katarzyny), Władysław Czyrek wielokrotnie woził mąkę do getta na ul. Gałęzowskiego w Rzeszowie. Być może za tę pomoc dla Żydów lub za jakąś inną działalność Jan Majcher został w 1943 r. aresztowany przez funkcjonariuszy Gestapo w okolicach Ruskiej Wsi (dawna wieś, włączona w 1902 r. do Rzeszowa, położona na południe od Staromieścia). Został osadzony w więzieniu na Zamku w Rzeszowie i tamże zabity przez Niemców podczas brutalnego śledztwa 12 marca 1944 r. Miał być pochowany w zbiorowej mogile na cmentarzu na Pobitnie, ale grabarz rozpoznał ciało znanego mu Jana Majchera, przechował zwłoki w bezpiecznym miejscu i powiadomił rodzinę. Stanisław Majcher, syn Jana, odebrał ciało i następnie rodzina pochowała Jana w grobie jego pierwszej żony Marcjanny Majcher z domu Świder, na cmentarzu w Staromieściu. Kopie mat. archiwalnych przekazał do OA IPN w Rzeszowie pan Tadeusz Majcher, syn Jana Majchera.

DATES

Starting date: 1917

Closing date: 1931

MATERIAL DESCRIPTION

The media type: Płyta DVD

Number of volumes: 1

Number of pages: 19

PLACE OF STORAGE

Archive branch:

Oddziałowe Archiwum Instytutu Pamięci Narodowej w Rzeszowie